

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/49/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6321201249
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2022:6321201249.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci navrhovateľky S. A., rodenej Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., O., O. XXXX/XX, t.č. N., S. XX, v zastúpení JUDr. S. R., advokátkou Advokátska kancelária N., T. 5, cez Centrum právnej pomoci a O. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., O., O. XXXX/XX, v zastúpení JUDr. O. Z., advokátkou Advokátska kancelária N., T. XX, o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom A., D., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľka, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, takto

rozhodol:

I. Manželstvo navrhovateľky S. A., rodenej Y., nar. XX.XX.XXXX a O. A., nar. XX.XX.XXXX, uzatvorené XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu N., vo zv. XX, roč. XXXX, na str. XX, pod por. č. XX sa r o z v á d z a .

II. Na čas po rozvode súd u p r a v u j e výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom A., D. a H. tak, že maloleté deti A., D., nar. XX.XX.XXXX a maloletý H., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky.

III. S účinnosťou od právoplatnosti výroku o rozvode je otec p o v i n ť prispievať na výživu maloletých detí a to na D. XXX,- Eur mesačne a na H. XX,- Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu, k rukám matky maloletých detí.

IV. Styk otca s maloletými deťmi sa p o n e c h á v a na dohodu rodičov.

V. Manžel navrhovateľky n e m á povinnosť zaplatiť súdny poplatok.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Na návrh navrhovateľky doručený tunajšiemu súdu 31.05.2021 sa začalo konanie o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom pochádzajúcim z tohto manželstva.

2. Na návrh manžela navrhovateľky, so súhlasom navrhovateľky tunajší súd uznesením č.k. 8P/49/2021-75 zo dňa 05.08.2021 prerušil konanie.

3. Podľa § 98 ods. 2 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (CMP) súd v konaní pokračuje na návrh po uplynutí 3 mesiacov; ak sa návrh na pokračovanie v konaní nepodá do jedného roka, súd konanie zastaví.

4. Dňa 26.08.2021 navrhovateľka doručila súdu návrh na pokračovanie v konaní.
5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, ich právnych zástupcov, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento stav :
6. Navrhovateľka a jej manžel sú občanmi Slovenskej republiky, obidvaja majú národnosť slovenskú, najvyššie vzdelanie dosiahla navrhovateľka vysokoškolské I.stupňa, jej manžel stredoškolské, u obidvoch ide o prvé manželstvo, obidvaja majú len deti z tohto manželstva.
7. Účastníci uzatvorili manželstvo XX.XX.XXXX, ešte pred uzavretím sa im XX.XX.XXXX . narodila dcéra D. a XX.XX.XXXX syn H. Posledné spoločné bydlisko účastníkov bolo na adrese N. O.
8. Za príčinu rozpadu manželstva účastníkov súd považuje rozdielnosť ich názorov a pováh.
9. Navrhovateľka má s manželom v podielovom spoluvlastníctve každý po polovici 3-izbový byt, v ktorom zostal bývať manžel navrhovateľky. Tiež majú v podielovom spoluvlastníctve zariadenie bytu a osobný automobil Škoda Fabia Combi, rok výroby 2015, ktoré užíva manžel navrhovateľky.
10. Navrhovateľka je toho času na rodičovskej dovolenke, mesačne poberá rodičovský príspevok 378,10 Eur a prídavky na deti 51,- Eur. Od mája 2021 býva v byte svojich rodičov, s ktorými vedie spoločnú domácnosť. Je zdravá. Medzi jej mesačné výdavky patrí nájom rodičom 150,- Eur, za stravu rodičom 80,- Eur, za mobil 25,- Eur, za svoju poisťku 23,54 Eur, sporenie 20,- Eur, do III. dôchodkového piliera 10,- Eur.
11. Manžel navrhovateľky pracuje v R. kde od júna 2020 do decembra 2021 dosiahol priemerný čistý mesačný zárobok X.XXX,XX Eur. V práci si uplatňuje daňový bonus na maloleté deti. Žije sám v byte, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve, sám znáša výdavky súvisiace s týmto bytom a to do bytového spoločenstva podľa predpisu 137,04 Eur, za plyn 7,- Eur, za elektriku 30,- Eur, za internet a televíziu 21,10 Eur, koncesionárske poplatky 4,64 Eur, svoju poisťku 28,01 Eur, poisťku maloletej Natálie 27,11 Eur, poisťku maloletému Tomášovi 26,85 Eur, za mobil 45,50 Eur, sporenie 10,- Eur, za stravu v práci 23,- Eur, cestovné do práce 40,- až 50,- Eur, za pohonné hmoty do auta cca 50,- Eur. Je zdravý.
12. Maloletá D. má 6 rokov, je zdravá. Navštevuje predškolskú triedu O. Na začiatku školského roka na združenie rodičov platila 15,- Eur, za hygienické potreby na celý školský rok dala cca 20,- Eur. Maloletá ako predškolačka poplatok v škôlke neplatí, za stravu mesačne cca 30,- Eur. Maloletú do škôlky vodi navrhovateľka hromadnou dopravou, prípadne príde pre ňu manžel navrhovateľky - otec maloletej, prípadne maloletú odvezie do škôlky starý otec zo strany navrhovateľky.
13. Maloletý H. má 2 roky. Je zdravý. Je v celodennej starostlivosti navrhovateľky.
14. Podľa § 1 ods. 2 Zák. č. 36/2005 Z.z o rodine (ďalej len Zákon o rodine), účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.
15. Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti, a vytvárať zdravé rodinné prostredie.
16. Podľa 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel, a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.
17. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.
18. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode,

najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

19. Podľa § 24 ods 2 Zákona o rodine, ak obidvaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

20. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

21. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

22. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

23. Podľa 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

26. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

27. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

28. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

29. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

30. Podľa čl. 5 základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťa sa zohľadňuje najmä :

a) úroveň starostlivosti o dieťa,

- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa, alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenia vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

31. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

32. Podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru sa zaväzujú, že zabezpečia dieťaťu ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre jeho blaho, pričom budú brať ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov, alebo iných jednotlivcov právne za dieťa zodpovedných a urobia všetky potrebné zákonodarné a administratívne opatrenia.

33. Podľa čl. 5 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru sa zaväzujú rešpektovať zodpovednosť, práva a povinnosti rodičov, alebo v iných prípadoch členov širšej rodiny alebo obce v súlade s miestnymi zvyklosťami alebo zákonných zástupcov či iných osôb právne zodpovedných za dieťa. Budú sa snažiť o to, aby bola dieťaťu poskytnutá pomoc pri orientácii a výkone jeho práv uznaných týmto Dohovorom v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami.

34. Podľa čl. 9 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, okrem prípadov, keď príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom jednaní určia, že takéto oddelenie je potrebné v najlepšom záujme dieťaťa. Také určenie môže byť nevyhnutné v konkrétnom prípade, napr. ak ide o zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi alebo ak žijú rodičia oddelene a je potrebné rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.

35. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, uvedené štáty musia rešpektovať právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi, okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

36. Podľa čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru musia zabezpečiť dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo slobodne sa vyjadrovať o všetkých záležitostiach, ktoré sa ho týkajú, pričom sa názorom detí musí venovať primeraná pozornosť zodpovedajúca ich veku a úrovni.

37. Podľa čl. 12 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, za týmto účelom sa dieťaťu musí predovšetkým poskytnúť možnosť, aby bolo vypočuté v každom súdnom alebo administratívnom pojednávaní, ktoré sa ho dotýka a to buď priamo alebo prostredníctvom zástupcu jeho príslušného orgánu a spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

38. Dohovor o právach dieťaťa prijal valné zhromaždenie OSN dňa 20.11.1989, pre územie Slovenskej republiky nadobudol platnosť dňa 06.02.1991, je uverejnený pod č. 104/1991 Zb.

39. Podľa čl. 10 základných princípov zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), dôkazy a tvrdenia účastníkov konania hodnotí súd podľa svojej úvahy, v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

40. Podľa § 100 CMP s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úprave pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

41. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

42. Podľa § 38 ods. 1 CMP ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

43. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

44. Vzhľadom k tomu, že po vyhlásení rozsudku, po jeho stručnom odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa práva podať proti rozhodnutiu odvolanie vzdali všetci účastníci, súd v zmysle § 221 písm. a/ CSP vyhotovil toto rozhodnutie bez podrobnejšieho odôvodnenia.

45. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd v konaní nezistil ani také skutočnosti, pre ktoré by priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov považoval za spravodlivé. Takejto náhrady trov konania sa ani jeden z účastníkov nedomáhal. Súd zároveň rozhodol v zmysle ustanovenia § 2 ods. 2 Zákona č. 71/1992 Zbierky o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, že manžel navrhovateľky nemá povinnosť zaplatiť súdny poplatok, od platenia ktorého bola navrhovateľka oslobodená.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je p r í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Právo podať odvolanie nemajú tí účastníci, ktorí sa ho vzdali.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený (za maloletého jeho zákonný zástupca) podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 48 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Príslušným na podanie návrhu na výkon exekúcie je Okresný súd Banská Bystrica.

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela môže do 3 mesiacov od právoplatnosti výroku o rozvode manželstva oznámiť orgánu poverenému viesť matriku, u ktorého je manželstvo zapísané, že prijíma opäť svoje predchádzajúce priezvisko.